

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/23/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3612202094
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3612202094.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu L. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. B. P. 136, zastúpeného JUDr. Matejom Valjentom, advokátom, so sídlom Partizánske, Jesenského 232 proti žalovanému O. Šestákovi, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., U. cesta XXX/X, zastúpenému Mgr. Martinom Spišiakom, advokátom, so sídlom Partizánske, Jesenského 233/1, o zaplatenie 24.667,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 5C/23/2012-231 zo dňa 08. novembra 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í nasledovne :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 7.667,-eur spolu s 2 % ročným úrokom z omeškania od 30.10.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti sa žaloba žalobcu z a m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 73,85 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. V predmetnom spore sa žalobca od žalovaného domáha zaplatenia 24.667,- eur s 2%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 24.667,- eur od 24.04.2012 do zaplatenia s odôvodnením, že jeho syn a žalovaný mali podnikat' ako tichí spoločníci, ale k podpísaniu zmluvy o tichom spoločenstve nedošlo. Žalovaný napriek tomu od žalobcu žiadal na otvorenie záložne finančné prostriedky. Pre účely podnikania si prenajal nebytové priestory. Na zaplatenie nájmu mu žalobca poskytol vlastné finančné prostriedky a následne po otvorení záložne na základe žiadosti žalovaného poskytoval žalobca tomuto opakovane finančné prostriedky, ktorých preberanie žalovaný potvrdzoval svojim vlastnoručným podpisom. Celkovo žalobca poskytol žalovanému 24.667,- eur. Napriek jeho žiadosti o vrátenie peňažných prostriedkov mu žalovaný nevrátil žiadnu sumu, iba vo forme SMS správ potvrdil, že peňažné prostriedky vráti.

2. Súd prvej inštancie vyhlásil v spore postupne tri rozsudky. V poradí prvým rozsudkom č.k. 5C/23/2012-112 zo dňa 22.01.2015 súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 24.667,- eur s 2%-ným ročným úrokom z omeškania od 26.04.2012 do zaplatenia a zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania. Tunajší odvolací súd tento rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie musí dostatočne zistiť odkiaľ a od koho pochádzali finančné prostriedky poskytnuté žalovanému. V poradí druhým rozsudkom 5C/23/2012-165 zo dňa 11. októbra 2016 súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 16 600,- eur s úrokom z omeškania vo výške 2% ročne zo sumy 16 600,- eur od 26.04.2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku /výrok I./, vo zvyšku žalobu zamietol / výrok II./ a rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo /výrok III./. Na odvolania

oboch strán sporu tunajší odvolací súd aj tento rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na závere, že žalobca a žalovaný uzavreli ústne zmluvu o pôžičke, podľa ktorej žalobca poskytol finančné prostriedky žalovanému a ten sa ich zaviazal vrátiť. Žalobca preukázateľne poskytol žalovanému 16.600 eur zo svojich finančných prostriedkov. Na žalovanie zvyšnej sumy nemá aktívnu legitimáciu, keďže zvyšná peňažná suma pochádza z finančných prostriedkov syna žalobcu G. X.. Žalobcom tvrdenú zmluvu o tichom spoločenstve žalovaný so svedkom poprel a žalobca takúto zmluvu nedoložil. Preto súd predpokladal, že takáto zmluva nebola uzatvorená. S uvedenými závermi súdu prvej inštancie odvolací súd nesúhlasil. Uviedol, že je medzi stranami sporu nesporné, že peňažné prostriedky v sume 24.667 eur žalovaný od žalobcu prevzal. Za sporný však možno označiť právny dôvod, pre ktorý tieto peňažné prostriedky žalobca žalovanému odovzdal, resp. či takýto právny dôvod vôbec existoval. Z vykonaného dokazovania nie je možné bez dôvodných pochybností ustáliť, tak ako to spravil súd prvej inštancie, že k odovzdaniu žalovanej sumy žalovanému zo strany žalobcu došlo na základe zmluvy o pôžičke. Sám žalobca v žalobe neuviedol právny dôvod, pre ktorý žalovanému odovzdal peňažné prostriedky. Až vo svojej výpovedi na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 26.06.2014 žalobca uviedol, že predmetné peňažné prostriedky žalovanému požičal. Táto výpoveď žalobcu tak bola v rozpore so samotnou žalobou žalobcu a aj v rozpore s preukázanou výpoveďou žalobcu na OR PZ Partizánske zo dňa 01.12.2011, kde žalobca v podstate vypovedal, že medzi jeho synom, ktorého zastupoval a žalovaným musela byť uzatvorená zmluva o tichom spoločenstve a tiež vypovedal, že pri inventúrach v záložni žalovaného nebol zistený zisk, ktorý by si mohli rozdeliť a ukázalo sa, že nebude stačiť pre dvoch ľudí, preto sa v auguste 2009 dohodol so žalovaným, že ten si nechá záložňu a žalobcovi vložené peniaze mi vráti. Tieto zjavné rozpory súd prvej inštancie neodstránil a bez náležitého odôvodnenia zaujal záver o uzatvorení zmluvy o pôžičke medzi stranami sporu. Pri tomto závere sa potom nevyporiadal ani s ostatnými vykonanými dôkazmi, z ktorých vyplynulo, že žalobca odovzdával peňažné prostriedky žalovanému v rôznych sumách počas obdobia skoro 11 mesiacov, žalobca priebežne kontroloval podnikanie žalovaného v záložni tak, že túto raz, dvakrát za týždeň navštevoval a kontroloval inventúry, mal od prevádzky záložne kľúče, mal kľúče aj od trezoru, poznal kódy alarmu na prevádzke. Uvedené konanie žalobcu nie je typickým zabezpečením pohľadávky z pôžičky, pretože takémuto účelu by lepšie slúžili právne inštitúty ako napríklad ručenie, zmenka, záložné právo, zabezpečovací prevod práva a podobne. Konanie žalobcu naproti tomu vykazuje znaky kontroly hospodárenia žalovaného pri podnikaní v záložni, ktorú kontrolu vykonáva osoba na podnikaní nejakým spôsobom /hoci len finančne/ zúčastnená. Berúc do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaného dokazovania vyplynuli, je podľa odvolacieho súdu namieste záver, že tvrdenie žalobcu o uzatvorení zmluvy o pôžičke medzi stranami sporu nebolo v spore bez dôvodných pochybností preukázané. Rovnako je ale podľa všetkých zistených skutočností zrejmé, že odovzdanie a prevzatie peňažných prostriedkov medzi stranami sporu malo svoj právny dôvod, teda že medzi stranami sporu bola nejakou formou uzatvorená určitá dohoda, zmluva. Aký bol obsah tohto právneho titulu, aké práva a povinnosti z neho pre strany sporu vyplývali a či v konečnom dôsledku má žalovaný povinnosť žalobcom poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť má byť vecou ďalšieho dokazovania a právneho posúdenia jeho výsledkov.

3. V poradí tretím rozsudkom č.k. 5C/23/2012-231 zo dňa 08. novembra 2018, ktorý je teraz predmetom prieskumu odvolacieho súdu, súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 24 667,- eur s 2%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 24.667,- eur od 26.04.2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal aj náhradu trov konania v rozsahu 100%. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že doplnil dokazovanie v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu výsluchom strán sporu a výsluchom svedka G. X.. U. G. X. vypovedal, že nikdy nebol v žiadnom zmluvnom vzťahu so žalovaným. Žalobca mohol disponovať jeho finančnými prostriedkami, ale nepovedal mu z akého dôvodu dal finančné prostriedky žalovanému, koho prostriedky a koľko. O tomto sa dozvedel až keď sa to dostalo na súd. Následne mu žalobca povedal, že žalovanému požičal 24 - 25.000,- eur, ale nevie z akého dôvodu. Nepamätal si za akým účelom vystavil na žalobcu splnomocnenie zo dňa 06.02.2009, ale uviedol, že to určite bolo na prerábku bytu. Žalobca ho neinformoval aké právne úkony vykonal na základe splnomocnenia. Informoval o trestnom oznámení podanom na žalovaného a povedal mu, že požičal žalovanému peniaze. Nepamätá si, či ho informoval žalobca o svojej výpovedi pred vyšetrovateľom a ako táto vec dopadla. Z oboznámenej zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 01.12.2011 súd zistil, že žalobca sám priznal, že bola uzatvorená zmluva o tichom spoločenstve, kde ako tichý spoločník vystupoval jeho syn. Takto sa dohodli, pretože aj jeho syn bol v tomto finančne zainteresovaný. On na základe splnomocnenia uzatvoril zmluvu za syna. Celkovo vyplatil žalovanému sumu 24.667,- eur. Keďže záložňa začala fungovať až v apríli 2009,

nebolo možné zistiť aký bude v budúcnosti zisk. Ukázalo sa, že zisk nebude stačiť pre dvoch a preto sa v auguste 2009 dohodol so žalovaným, že si nechá zálohu a vložené peniaze mu vráti. Podľa oboznámených SMS správ žalovaného žalobcovi, žalovaný sľuboval žalobcovi vrátenie dlžnej sumy. Skutočnosť zistená vykonaným dokazovaním súd posúdil podľa § 457, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Ako vyplynulo zo zápisnice trestného spisu zo dňa 01.12.2011, žalobca sám priznal uzatvorenie zmluvy o tichom spoločenstve na základe plnomocenstva za svojho syna so žalovaným. Zmluvu o tichom spoločenstve teda uzatvorená bola. Na základe tejto zmluvy poskytol žalovanému žalobca žalovanú sumu. Tá nebola sporná, sporný bol iba právny dôvod poskytnutia tejto sumy. Podľa súdu bola predmetná suma žalovanému poskytnutá v rámci uzatvorenej zmluvy o tichom spoločenstve. Strany sporu následne pristúpili k ukončeniu zmluvy dohodou, ako to umožňuje priamo dohodnutá zmluva v článku 3 písm. a/ predmetnej zmluvy. Žalovaný sa na základe dohody o ukončení zmluvy zaviazal vrátiť žalobcovi mu poskytnuté finančné prostriedky, čo vyplýva aj z predložených fotokópií SMS správ, v ktorých žalovaný sľubuje vrátiť žalobcovi poskytnutú sumu. Súd tak konštatoval, že zmluva o tichom spoločenstve bola zrušená a v tomto prípade je v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Keďže nebolo sporné, že žalobca zo svojich peňazí poskytol žalovanému sumu 24.667,- eur rozhodol súd tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 24.667,- eur spolu s 2%-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 24.667,- eur od 26.04.2012 (od podania žaloby na súd) do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/. Žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 100%, keďže žalobca mal vo veci úplný úspech.

4. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Podľa neho súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Správne zistil, že medzi sporovými stranami vznikla písomná zmluva o tichom spoločenstve. Následne však neodôvodnene prišiel k záveru, že strany sporu pristúpili k ukončeniu zmluvy dohodou, ako to umožňuje priamo dohodnutá zmluva v článku 3 písm. a/. Uvedené tvrdenie súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Súd síce správne zistil, že zmluva o tichom spoločenstve bola formálne správne uzatvorená, teda akceptoval, že bola uzatvorená v písomnej forme, avšak sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že mala byť i formálne, teda písomne ukončená. Od formálnosti ukončenia tohto typu zmluvy nie je možné ustúpiť, ide o zákonnú požiadavku a nemožno ju ani nahradiť dohodou zmluvných strán, lebo i táto dohoda by musela existovať v písomnej forme. Taktiež aj ďalší záver súdu je vecne nesprávny a síce, že žalovaný sa na základe dohody o ukončení zmluvy zaviazal vrátiť žalobcovi mu poskytnuté finančné prostriedky, čo vyplýva aj z predložených fotokópií SMS správ, v ktorých žalovaný sľubuje vrátiť žalobcovi poskytnutú sumu. Takýto záver je nesprávny z dôvodu konfliktu s ustanovením § 679 ods. 2 Obchodného zákonníka i ustanoveniami čl. 3 Zmluvy o tichom spoločenstve z 9.2.2009, v oboch sa totiž predpokladá výpovedná doba 6 mesiacov v prípade ukončenia zmluvy výpoveďou. Až potom môže nastúpiť žalovanému povinnosť podľa § 680 Obchodného zákonníka a síce povinnosť do 30 dní po zániku zmluvy vrátiť tichému spoločníkovi vklad zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledku podnikania. Pred ukončením zmluvy v súlade s ustanovením § 681 Obchodného zákonníka nie je žalobca ako tichý spoločník oprávnený požadovať vrátenie svojho vkladu. Okrem toho žalobca nikdy nedeklaroval vôľu požadovať od žalovaného ako podnikateľa, vklad zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledku podnikania. V prípade riadneho ukončenia Zmluvy o tichom spoločenstve z 9.2.2009 na to bude mať samozrejme právo, k ukončeniu však formálne neprišlo. Z tohto dôvodu zmluva stále platí, a preto mal súd žalobu žalobcu v plnom rozsahu zamietnuť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby odvolací súd vo veci sám rozhodol a to tak, že žalobu žalobcu v plnom rozsahu zamietol a žalovanému prizná právo na náhradu trov konania č.k. 5C/23/2012-231 zo dňa 08. novembra 2018.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalovaného, a po zopakovaní dokazovania na pojednávaní podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť a to z týchto dôvodov:

6. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca žalovanému poskytol 24.667,- eur, ktoré žalovaný od žalobcu prevzal. Sporný zostal právny dôvod tejto transakcie a otázka, či je žalovaný z uvedenej peňažnej sumy povinný žalobcovi niečo vrátiť.

7. K uvedenej spornej otázke zopakoval odvolací súd dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámením výpovede svedka G. X. pred súdom prvej inštancie, oboznámením obsahu prehľadu žalobcom odovzdaných a žalovaným prevzatých peňažných prostriedkov, prečítaním SMS správ žalovaného žalobcovi a z vyžiadaného vyšetrovacieho spisu OR PZ Partizánske č. ORP-291/OEK-PE-2011 oboznámením obsahu oznámenia žalobcu, obsahu návrhu zmluvy o tichom spoločenstve, obsahu plnej moci svedka G. X. žalobcovi, obsahu výpis zo živnostenského registra žalovaného, obsahu uznesenie vyšetrovateľa a uznesenia prokurátora z 4.1.2011, a prečítaním výpovedí žalobcu ako oznamovateľa a žalovaného ako podozrivého.

8. Z takto zopakovaného dokazovania mal odvolací súd za preukázané, že medzi synom žalobcu ako tichým spoločníkom a žalovaným ako podnikateľom došlo k uzatvoreniu zmluvy o tichom spoločenstve, podľa ktorej sa syn žalobcu zaviazal žalovanému odovzdať 17.000,- eur a podieľať sa nimi na podnikaní žalovaného pri prevádzkovaní záložne. K odovzdaniu a prevzatíu uvedenej sumy malo prísť podľa čl. 6 zmluvy pri podpise zmluvy, k čomu ale podľa vykonaného dokazovania nedošlo a žalobca odovzdal žalovanému peňažné prostriedky v rôznych sumách podľa potrieb podnikania žalovaného v priebehu roka 2009, spolu v celkovej sume 24.667,- eur. Pri uzatváraní zmluvy o tichom spoločenstve žalobca konal za svojho syna ako splnomocnený zástupca, čo vyplynulo z textu návrhu samotnej zmluvy, vyšetrovateľovi predloženého plnomocenstva, výpovede žalobcu pred vyšetrovateľom i výpovedí žalovaného pred vyšetrovateľom i odvolacím súdom. Písomná zmluva o tichom spoločenstve uzatvorená medzi synom žalobcu a žalovaným, podpísaná týmito subjektmi, v spore predložená nebola. Žalobca jej uzatvorenie popieral a žalovaný uvádzal, že riadne, podpísané vyhotovenia zmluvy zobral z trezora záložne žalobca a jemu žiadne vyhotovenie nezostalo. Napriek uvedenej skutočnosti mal odvolací súd uzatvorenie riadnej zmluvy o tichom spoločenstve medzi synom žalobcu ako tichým spoločníkom a žalovaným ako podnikateľom za preukázané, a to nepriamymi dôkazmi, konkrétne výpoveďou žalobcu pred vyšetrovateľom, výpoveďou žalovaného pred vyšetrovateľom i odvolacím súdom, z návrhu zmluvy a plnomocenstva žalobcu od jeho syna, ktoré žalobca predložil vyšetrovateľovi. Rovnako nepriamo uzatvorenie zmluvy potvrdzuje aj správanie sa žalobcu, ktoré popísal žalovaný pred vyšetrovateľom i odvolacím súdom, teda, že žalobca odovzdával peňažné prostriedky žalovanému v rôznych sumách počas obdobia skoro 11 mesiacov a žalobca priebežne kontroloval podnikanie žalovaného v záložni tak, že túto raz, dvakrát za týždeň navštevoval a kontroloval inventúry, mal od prevádzky záložne kľúče, mal kľúče aj od trezoru, poznal kódy alarmu na prevádzke. Žalobca vo svojej výpovedi pred vyšetrovateľom takéto konanie nepoprel, priznal, že sa žalovaného opakovane pýtal na chod záložne, kde nezistil väčšie závady a bol oboznámený aj s výsledkom jednej inventúry, ktorá sa spravila. Uvedené konanie žalobcu nie je typickým zabezpečením pohľadávky z pôžičky, pretože takémuto účelu by lepšie slúžili právne inštitúty ako napríklad ručenie, zmenka, záložné právo, zabezpečovací prevod práva a podobne. Konanie žalobcu naproti tomu vykazuje znaky kontroly hospodárenia žalovaného pri podnikaní v záložni, ktorú kontrolu vykonáva osoba na podnikaní nejakým spôsobom /hoci len finančne/ zúčastnená, tu žalobca ako splnomocnenec svojho syna, tichého spoločníka.

9. Žalobca v spore tvrdil, že k uzatvoreniu zmluvy o tichom spoločenstve nedošlo a k odovzdávaniu žalovanej sumy žalovanému zo strany žalobcu došlo na základe zmluvy o pôžičke. Uvedené však odporuje samotnej žalobe žalobcu, podľa ktorej peňažné prostriedky poskytoval žalovanému bez osobitného právneho dôvodu, a až vo svojej výpovedi na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 26.06.2014 začal žalobca tvrdiť, že predmetné peňažné prostriedky žalovanému požičal. Okrem toho, že je táto výpoveď žalobcu v rozpore so samotnou žalobou žalobcu, je v rozpore aj s jeho výpoveďou na OR PZ Partizánske zo dňa 01.12.2011, kde žalobca v podstate vypovedal, že medzi jeho synom, ktorého zastupoval a žalovaným musela byť uzatvorená zmluva o tichom spoločenstve a tiež vypovedal, že pri inventúrach v záložni žalovaného nebol zistený zisk, ktorý by si mohli rozdeliť a ukázalo sa, že nebude stačiť pre dvoch ľudí, preto sa v auguste 2009 dohodol so žalovaným, že ten si nechá záložňu a žalobcovi vložené peniaze mi vráti.

10. Tvrdenia žalobcu o pôžičke neboli preukázané ani sms správami od žalovaného. Z obsahu sms správ žalovaného žalobcovi možno zistiť len to, že žalovaný niekoľkokrát v priebehu dlhého času /správy z 9/2009, 12/2009, 1/2010, 2/2010, 6/2010, 8/2010, 4/2011/ opakovane žalobcu informoval o tom, že sa snaží zabezpečiť peňažné prostriedky. Za akým účelom sa ich snaží zabezpečiť /či preto, aby ich odovzdal žalobcovi/ nie je možné z sms správ zistiť a už vôbec z ich obsahu nie je zrejmé, že by žalovaný chcel týmito peňažnými prostriedkami splatiť žalobcovi dlh z pôžičky. Jediná sms správa

od žalovaného žalobcovi, ktorá výslovne hovorí o dlhu žalovaného u žalobcu /žalovaný sľubuje, že dlh čo má u žalobcu splatí do dvoch týždňov/ je z 27.2.2009. Nie je z nej však zjavná výška dlhu, ani jeho právny dôvod. Okrem toho z obsahu prehľadu žalobcom odovzdaných a žalovaným prevzatých peňažných prostriedkov, ktorý prehľad v spore /aj vyšetrovateľovi/ predložil žalobca a ktorých vrátenie je predmetom tohto sporu, nie je možné zistiť, že by žalobca žalovanému odovzdával nejaké peňažné prostriedky už vo februári 2009, prípadne pred týmto obdobím. Nie je preto možné ani naisto usúdiť, že táto sms správa sa týka nárokov uplatnených žalobcom v tomto spore.

11. Pokiaľ ide o výpoveď svedka G. X., tento uviedol, že o uzatvorenie zmluvy so žalovaným nemal záujem. Zopakovaným dokazovaním bolo ale zistené, že svedok udelil svojmu otcovi, žalobcovi písomnú plnú moc, na základe ktorej tento mohol takúto zmluvu uzatvoriť, pričom v texte návrhu zmluvy o tichom spoločenstve aj vystupuje menovaný svedok ako tichý spoločník zastúpený na základe plnej moci svojím otcom, žalobcom. Tvrdenie svedka, že išlo o plnú moc týkajúcu sa prerábky bytu vyvracia obsah samotnej písomnej plnej moci, podľa ktorého svedok splnomocnil žalobcu okrem iného aj na predaj a kúpu motorového vozidla, predaj a kúpu nehnuteľnosti, uzatváranie dohôd a zmlúv. V čase, kedy mala byť zmluva uzatvorená a následne boli peňažné prostriedky odovzdávané žalobcom žalovanému /obdobie roku 2009/ svedok pracoval v zahraničí a uviedol, že nebol informovaný o právnych úkonoch, ktoré jeho otec, žalobca urobil v jeho mene na základe plnej moci a ani nevedel, že žalovanému odovzdáva nejaké peniaze. Podľa odvolacieho súdu tak svedok G. X. nepotvrdil tvrdenia svojho otca, žalobcu o pôžičke pre žalovaného a na druhej strane nevyvrátil, že by konaním jeho otca, žalobcu ako jeho zástupcu na základe plnej moci došlo k uzatvoreniu zmluvy medzi ním, svedkom ako tichým spoločníkom a žalovaným ako podnikateľom.

12. Uvedené zistené skutkové závery odvolací súd posúdil podľa stanovení § 451 a § 456 Občianskeho zákonníka, ktoré v spore aplikoval už súd prvej inštancie, ako aj podľa ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o tichom spoločenstve /§ 673, § 674 ods. 1, 679 ods. 1, § 681/, ktoré pri doterajšom rozhodovaní neboli použité a sú pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce. Z tohto dôvodu odvolací súd podľa § 382 CSP vyzval strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu uvedených ustanovení Obchodného zákonníka o zmluve o tichom spoločenstve. Ani jedna strana sporu sa k novej aplikácii týchto ustanovení nevyjadrila.

13. Podľa § 673 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o tichom spoločenstve sa zaväzuje tichý spoločník poskytnúť podnikateľovi určitý vklad a podieľať sa ním na jeho podnikaní a podnikateľ sa zaväzuje na platenie časti zisku vyplývajúcej z podielu tichého spoločníka na výsledku podnikania.

14. Podľa § 673 ods. 2 Obchodného zákonníka zmluva vyžaduje písomnú formu.

15. Podľa § 674 ods. 1 Obchodného zákonníka predmetom vkladu môže byť určitá peňažná suma, určitá vec, právo alebo iná majetková hodnota využiteľná pri podnikaní.

16. Podľa § 679 ods. 1 Obchodného zákonníka účasť tichého spoločníka na podnikaní zaniká: a) uplynutím doby, na ktorú bola uzavretá, b) výpoveďou, ak nebola zmluva uzavretá na dobu určitú, c) ak dosiahne podiel tichého spoločníka na strate výšku jeho vkladu, d) ukončením podnikania, na ktoré sa zmluva vzťahuje, e) vyhlásením konkurzu na majetok podnikateľa alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie tohto konkurzu pre nedostatok majetku.

17. Podľa § 681 Obchodného zákonníka pokiaľ z ustanovení § 673 až 680 nevyplýva niečo iné, má tichý spoločník ohľadne svojho vkladu právne postavenie, aké má veriteľ ohľadne svojej pohľadávky, nie je však oprávnený požadovať vrátenie svojho vkladu pred zánikom zmluvy.

18. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

19. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

20. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

21. Posúdením skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení, dospel odvolací súd k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná len čiastočne. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi žalovaným ako podnikateľom a synom žalobcu ako tichým spoločníkom došlo k uzatvoreniu písomnej zmluvy o tichom spoločenstve v zmysle § 673 Obchodného zákonníka, na základe ktorej žalobca konajúci na základe plnej moci v mene svojho syna odovzdal žalovanému ako vklad tichého spoločníka do podnikania peňažné prostriedky v dojednanej sume 17.000,- eur /§ 674 ods. 1 Obchodného zákonníka/. Nad uvedenú dojednanú sumu vkladu tichého spoločníka odovzdal žalobca žalovanému ďalších 7.667,- eur, čím celková suma peňažných prostriedkov dosiahla výšku 24.667,- eur. Čo sa týka povinnosti žalovaného uvedené peňažné prostriedky vrátiť, tak ako sa toho žalobca žalobou domáhal, ohľadne sumy 17.000,- eur, ktorú hodnotí odvolací súd ako vklad tichého spoločníka do podnikania žalovaného, žaloba žalobcu dôvodná nie je. Na vrátenie uvedenej peňažnej sumy ako vkladu tichého spoločníka by bol za splnenia podmienok stanovených zmluvou o tichom spoločenstve a Obchodným zákonníkom /§ 681 v spojení s § 679 ods. 1 Obchodného zákonníka/ oprávnený len syn žalobcu, G. X., ktorý je, resp. bol tichým spoločníkom žalovaného. Žalobca nemá na vrátenie tejto peňažnej sumy aktívnu vecnú legitímáciu, sám pri uzatváraní tejto zmluvy a jej plnení konal len ako splnomocnený zástupca svojho syna.

22. Na druhej strane, pokiaľ ide o sumu 7.667,- eur, túto odvolací súd už nepovažoval za vklad tichého spoločníka do podnikania žalovaného, pretože išlo o peňažné prostriedky nad rámec dojednanej sumy peňažného vkladu. Keďže žiadny iný právny dôvod pre odovzdanie týchto peňažných prostriedkov žalobcom žalovanému nebol v spore preukázaný, dospel odvolací súd k záveru že sa jednalo o peňažné plnenie bez právneho dôvodu, ktorým sa žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Je teda jeho zákonnou povinnosťou /§ 456 Občianskeho zákonníka/ toto bezdôvodné obohatenie žalobcovi vydať a preto ho odvolací súd k splneniu tejto povinnosti zaviazal. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v tejto časti uplatneného nároku, teda ohľadne práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalobca sumu 7.667,- eur neposkytoval žalovanému ako splnomocnený zástupca svojho syna, pretože nekonal v rámci uzatvorenej zmluvy o tichom spoločenstve, keď peňažné prostriedky odovzdané žalovanému už presiahli v zmluve dojednaný peňažný vklad tichého spoločníka. Jeho konanie tak nemožno pričítať synovi, G. Beňačkovi ako zastúpenému, ale len jemu samému a preto ohľadne tejto peňažnej sumy je žalobca tou osobou, na úkor ktorej získal žalovaný bezdôvodné obohatenie a má tak právo žiadať jeho vydanie.

23. Popri samotnej istine bezdôvodného obohatenia uložil odvolací súd žalovanému zaplatiť aj úroky z omeškania. Splatnosť povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie nie je stanovená zákonom ani nebola dojednaná stranami sporu a žalovaný bol preto povinný bezdôvodné obohatenie vydať nasledujúci deň po tom, čo ho žalobca na vydanie bezdôvodného obohatenia vyzval /§ 563 Občianskeho zákonníka/. Keďže skoršia výzva na vydanie bezdôvodného obohatenia nebola v spore preukázaná, považoval odvolací súd za takú samotnú žalobu, ktorá bola žalovanému doručená do vlastných rúk dňa 29.10.2012. Nasledujúci deň, 30.10.2012, bol žalovaný povinný svoj dlh žalobcovi splniť a keďže tak neurobil, dostal sa v uvedený deň so splnením svojho peňažného dlhu do omeškania a žalobcovi preto patria aj úroky z omeškania od 30.12.2012 do zaplatenia dlhu. Výšku úrokov z omeškania určil súd podľa žaloby žalobcu na 2 % ročne, pretože hoci v uvedenom čase bola výška úrokov z omeškania určená podľa nariadenia vlády SR 8,75 % ročne, nemohol súd prekročiť žalobu žalobcu a priznať žalobcovi vyšší úrok z omeškania ako si uplatnil /§ 216 ods. 2 CSP/.

24. Na základe týchto záverov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 7.667,-eur spolu s 2 % ročným úrokom z omeškania od 30.10.2012 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti jeho žalobu zamietol.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 a 2 CSP. Keďže odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, rozhodol aj o náhrade trov celého konania a to podľa pomeru úspechu strán v spore. Žalovaný bol v spore pomerne úspešnejší a pomer jeho úspechu odvolací súd stanovil na 38,40 %. Žalobca sa v spore domáhal zaplatenia 24.667,- eur spolu s 2 % úrokom z omeškania od 24.04.2012 do zaplatenia, čo je ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu /26.06.2019/ úrok z omeškania 3.541,23 eur. Celý predmet sporu tak

možno vyčísliť na 28.208,23 eur /24.667,- eur + 3.541,23 eur/. Žalovaný bolo uložené zaplatiť žalobcovi 7.667,- eur spolu s 2 % úrokom z omeškania od 30.10.2012 do zaplattenia, čo je ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu /26.06.2019/ úrok z omeškania 1.021,28 eur. Úspech žalobcu v spore tak možno vyčísliť na 8.688,28 eur /7.667,- eur + 1.021,28 eur/. Na druhej strane za úspech žalovaného v spore je nutné považovať zamietnuté nároky žalobcu, teda istinu 17.000,- eur, úrok z omeškania 2 % ročne zo sumy 17.000,- eur od 24.04.2012 do zaplattenia, čo je ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu /26.06.2019/ úrok z omeškania 2.440,54 eur a nakoniec aj úrok z omeškania 2 % ročne zo sumy 7.667,- eur od 24.04.2012 do 29.10.2012, čo predstavuje úrok z omeškania 79,40 eur. Celkovo úspech žalovaného možno vyčísliť na 19.519,95 eur /17.000,- eur + 2.440,54 eur + 79,40 eur/. Pomerne úspešnejším v spore bol potom žalovaný /19.519,95 eur oproti 8.688,28 eur/, pričom jeho čistý úspech v spore predstavuje 10.831,67 eur /19.519,95 eur - 8.688,28 eur/, čo v pomere k celému predmetu sporu /28.208,23 eur/ predstavuje 38,40 %. Odvolací súd preto rozhodol, že žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 38,40 %. O konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).